

สิทธิหน้าที่ผู้ถูกดำเนินการทางวินัย

โดย

ประวิทย์ เป็รื่องการ

น.บ., ร.ม., Ph.D.

ผู้อำนวยการพิเศษด้านวินัย

สิทธิของผู้ถูกดำเนินการทางวินัย

๑. กรณีถูกสอบสวนทางวินัย มีสิทธิดังนี้

(๑) นำทนายความ หรือ

(๒) ที่ปรึกษา

เข้าฟังคำชี้แจงหรือให้ปากคำของตนได้ (ข้อ ๒๖ ว.๒)

แต่ห้ามพูดแทนผู้ถูกกล่าวหา

ให้ฟังเพื่อจับประเด็นช่วยเหลือผู้ถูกกล่าวหาในภายหลัง

๒. สิทธิได้รับการสอบสวนให้ได้ความจริง/ยุติธรรม โดยไม่ชักช้า

(ข้อ ๒๖ ว ๑)

๓. ข้าราชการผู้เป็นพยาน ถูกข่มขู่ คุกคาม มีสิทธิได้รับการ
คุ้มครองพยาน ดังนี้ (ข้อ ๓๘-๔๔)

(๑) ให้ผู้นั้นทำคำร้องเป็นหนังสือยื่นต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น
ขอให้คุ้มครอง โดย

- ๑) ไม่เปิดเผยชื่อ หรือข้อมูลที่จะทำให้ทราบตัวพยาน
- ๒) ไม่ใช้อำนาจกลั่นแกล้ง กระทบสิทธิในทางเสียหาย
- ๓) ไม่ให้ถูกกลั่นแกล้ง หรือถูกข่มขู่

(๒) ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจะดำเนินการตามจำเป็นก่อนปฏิบัติ
ตามขั้นตอนของกฎหมายก็ได้

(๓) กรณีผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นยังไม่คุ้มครอง/ไม่เพียงพอ ให้
พยานร้องต่อนายกฯ เป็นหนังสือ

(๔) นายกฯ ได้รับคำร้อง หรือความปรากฏ ถ้าเชื่อว่ามีมูลตามอ้าง
ต้องคุ้มครองทันที

(๕) หากจำเป็น อาจให้ไปช่วยราชการ สถจ.โดยความสมัครใจได้

(๖) กรณีนายกฯ ยังไม่คุ้มครอง/ไม่เพียงพอ ให้พยานยื่นหนังสือต่อ ก.
จังหวัด

(๗) ถ้า ก.จังหวัดเชื่อคำอ้าง ต้องมีมติให้มาช่วยราชการ สถจ.แล้วแจ้ง
นายกฯ ทราบ

(๘) หากนายกฯ เป็นคู่กรณีกับพยาน ให้ ก.จังหวัดมีมติให้ช่วยราชการ
สถจ.

(๙) กรณีนายกฯ ไม่คุ้มครอง/ไม่เพียงพอ ถือว่าไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้
ถูกต้องตามกฎหมาย ก.จังหวัดต้องมีมติแจ้งผู้กำกับดูแล
ดำเนินการต่อไป

(๑๐) การคุ้มครองต้องกระทำในโอกาสแรกที่ทำได้ โดย

๑) เริ่มตั้งแต่มีการให้ถ้อยคำ

๒) จนกว่าจะสั่งยุติเรื่อง

๓) การดำเนินการทางวินัยตัวการสำคัญเสร็จสิ้น

๔) เหตุแห่งการคุ้มครองพยานหมดสิ้นไป

กรณีอยู่ สตจ.ให้ ก.จังหวัดมีมติให้กลับไปเพิ่มเติม

๕. นายกฯ เป็นคู่กรณี/ถูกกล่าวหาพร้อม ร้อง ก.จังหวัด (ข้อ ๔๙ วรรค ๔)

(๑) ต้องทำความให้ปรากฏแก่ ก.จังหวัด

(๒) ก.จังหวัด ต้องตรวจสอบ

(๓) หากพบเป็นความจริง ต้องมีมติคัดเลือกคณะกรรมการ

(๔) ส่งรายชื่อคณะกรรมการสอบสวนให้นายกฯ ออกคำสั่งตั้ง

๕. สิทธิได้รับแจ้งคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (สว.๑)

(๑) เมื่อมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว

(๒) ให้นายกฯ แจ้งคำสั่งให้ทราบโดยเร็ว

๑) ได้รับมอบสำเนาคำสั่ง ๑ ฉบับ

๒) ลงลายมือชื่อวันเดือนปีที่ทราบเก็บไว้ในสำนวน
เพื่อประโยชน์ในการคัดค้านกรรมการสอบสวน

[ข้อ ๕๑ (๑)]

๖. สิทธิในการคัดค้านกรรมการสอบสวน ถ้าเห็นว่ากรรมการมีเหตุ
อย่างหนึ่งอย่างใด ต่อไปนี้ (ข้อ ๕๔)

(๑) รู้เห็นเหตุการณ์

(๒) มีประโยชน์ได้เสีย

(๓) โกรธเคืองกัน

(๔) เป็นญาติผู้กล่าวหา

(๕) เหตุอื่นที่อาจเสียความเป็นธรรม

(๖) ให้ผู้คัดค้าน ดำเนินการ ดังนี้

๑) ยื่นหนังสือคัดค้านต่อนายกฯ

๒) ภายใน ๗ วัน นับแต่ทราบคำสั่ง หรือวันทราบเหตุ

๓) ในหนังสือต้องแสดงเหตุว่าจะไม่เป็นธรรมอย่างไร

๔) ได้รับแจ้งผลการพิจารณาคำคัดค้านเป็นหนังสือภายใน

๑๕ วัน นับแต่ยื่นหนังสือคัดค้าน (กรณีนายกฯ เลือก

กรรมการ) หรือ ๓๐ วัน (กรณี ก.จังหวัดคัดเลือก)

๕) เมื่อพ้นกำหนดดังกล่าวยังไม่ได้รับแจ้ง และผู้ถูกคัดค้าน

ยังสอบต่อ ให้ร้องทุกข์ต่อ ก.จังหวัด

๗. สิทธิได้รับแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหา (สว.๒) (ข้อ ๖๐)

(๑) ต้องได้รับหนังสือเรียกจากกรรมการ เพื่อชี้แจง สว.๒

(๒) ต้องได้รับหนังสือแจ้งว่า มีสิทธิได้รับแจ้ง สว.๓/อ้างพยานหลักฐาน/นำสืบแก้

(๓) กรรมการต้องมอบ สว.๒ ให้ไว้ ๑ ฉบับ แล้วลงชื่อเป็นหลักฐาน

(๔) กรรมการต้องแจ้งว่าได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร

(๕) จะรับสารภาพหรือไม่ก็ได้ ถ้ารับสารภาพกรรมการต้องแจ้งว่าผิดกรณีใด ตามข้อใด ถ้ายืนยัน ให้กรรมการบันทึกพร้อมเหตุผล

๘. สิทธิได้รับแจ้งสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา

(สว.๓) (ข้อ ๖๑)

(๑) ได้รับหนังสือเรียกจากกรรมการให้มาพบ เพื่อแจ้ง สว.๓

(๒) ได้รับมอบสำเนา สว.๓ จำนวน ๑ ฉบับ

(๓) ได้รับคำถามจากกรรมการ ๒ กรณี

๑) ถ้ายื่นคำชี้แจงเป็นหนังสือ ต้องยื่นภายใน ๑๕ วัน หรือ

๒) ถ้าจะให้ถ้อยคำ ต้องนัดโดยเร็ว

๙. สิทธิอื่นระหว่างถูกสอบสวน

(๑) นำหลักฐานมาเอง หรืออ้างให้กรรมการเรียกมาก็ได้

(๒) ขอชี้แจง/นำสืบก่อนกรรมการเสนอสำนวนได้ ถ้ามีเหตุผล

(๓) ถ้ามีพยานหลักฐานเพิ่มเติม ขอชี้แจงเพิ่มเติมได้

(๔) ให้ถ้อยคำแล้วก่อนการสอบสวนเสร็จ ชี้แจง/นำสืบเพิ่มเติมได้

(๕) ชี้แจงเพิ่มเติมระหว่างนายฯ พิจารณาได้

- (๖) ต้องไม่ถูกล่อลวง ชูเชิญ ให้สัญญา ระหว่างถูกสอบสวน
- (๗) ลงลายมือชื่อกำกับการให้ถ้อยคำ/แก้ไขถ้อยคำของตน
- (๘) อ่านบันทึกถ้อยคำเอง หรือให้กรรมการอ่านให้ฟัง
- (๙) ไม่ลงชื่อก็ได้ แต่กรรมการต้องบันทึกเหตุ (เป็นผลร้าย ไม่ควรทำ)
- (๑๐) กล่าวอ้างพยานอื่นเพื่อกรรมการตามสอบให้หมดประเด็น
- (๑๑) กรรมการใช้คำพิพากษาถึงที่สุดว่าผิด ต้องสรุปแจ้ง สว.๓
- (๑๒) ในเรื่องเดียวกัน จะถูกตั้งกรรมการสอบสวนซ้ำไม่ได้
- (๑๓) ต้องถูกสอบย้อน เมื่อมีการใช้ถ้อยคำเดิมที่ให้ในสำนวนอื่น
- (๑๔) ได้รับเลื่อนขั้นเงินเดือน/เลื่อนระดับ ระหว่างถูกสอบสวน

- (๑๕) ถูกสั่งลงโทษไม่หนักกว่าภาคทัณฑ์ เลื่อนเงินเดือน/ระดับได้
- (๑๖) กรณี ก.จังหวัดลดโทษ เงินเดือนที่ตัด/ลด ได้รับคืน
- (๑๗) ถูกลงโทษปลดออกจากราชการ ได้รับบำเหน็จบำนาญ
- (๑๘) หากเห็นว่าการดำเนินการทางวินัยตอนใดทำไมไม่ถูกต้อง และเป็นกรณีที่ยื่นอุทธรณ์ไม่ได้ ให้ร้องทุกข์ต่อ ก.จังหวัด

หน้าที่ของผู้ถูกดำเนินการทางวินัย

๑. เมื่อถูกกันเป็นพยานแล้ว ต้อง

(๑) มาให้ถ้อยคำ

(๒) มาแล้ว ต้องให้ถ้อยคำ

(๓) ให้ถ้อยคำที่เป็นประโยชน์

(๔) ให้ถ้อยคำตามสัจจริง

(๕) ไม่กลับคำให้การ

ไม่เช่นนั้นจะถูกเลิกกันเป็นพยานและถูกดำเนินการทางวินัยต่อไป

๒. เมื่อมีคำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวน ต้อง

- ▶ (๑) ลงชื่อรับทราบคำสั่ง สว. ๑
- ▶ (๒) มาพบกรรมการ และลงชื่อรับทราบ สว.๒
- (๓) มาพบกรรมการ และลงชื่อรับทราบ สว.๓
- (๔) ให้ถ้อยคำต่อกรรมการสอบสวนตาม สว.๔
- (๕) ต้องปฏิบัติตามคำสั่งลงโทษ

ขอบคุณครับ